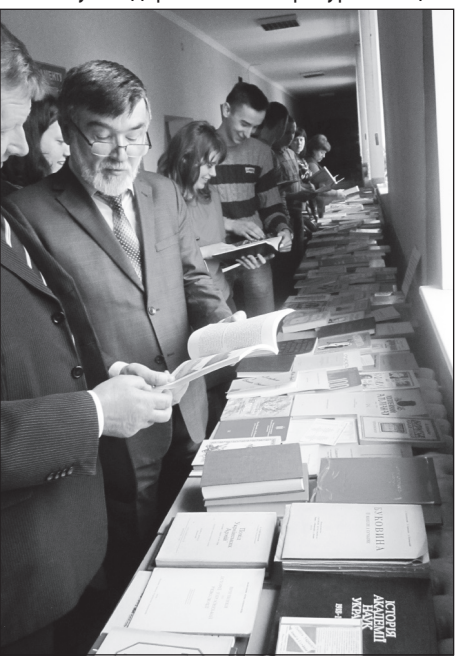

Юлія СТРЕЛЬЧУК

ДАРУНОК БІБЛІОТЕЦІ АКАДЕМІЇ

Бібліотечний фонд академії поповнився вагомим масивом книг національно-патріотичного спрямування: дочки Павла Дорожинського — відомого українського політичного і громадського діяча, головного редактора журналу "Самостійна Україна", Голови Центрального проводу ОУН(д) у 2005 — 2015 роках, Оксана і Лариса передали із приватної бібліотеки свого батька бібліотеці нашого навчального закладу комплект наукової, історико-мемуарної, суспільно-політичної і художньої літератури. Передачі книг сприяла багаторічний член ОУН, кременчанка Онисія Дубчак, яка впродовж чвертьстоліття співпрацювала з Павлом Дорожинським. Організаційну сторону процесу переходу безцінної книжкової колекції до бібліотеки академії забезпечив кандидат історичних наук, доцент кафедри української філології та суспільних дисциплін Олександр Соловей. Саме він організував виставку подарованої літератури в цен-

тральному корпусі навчального закладу, яку оглянули науково-педагогічні працівники, студенти і гості академії. Відвідувачі отримали інформацію про джерела й ініціаторів надходження літератури.

Серед отриманих академією книг — твори Олени Теліги, Олега Ольжича, Василя Симоненка, Валерія Марченка, Ігоря Калинця, Валеріана Підмогильного, праці Михайла Грушевського, Миколи Міхновського, Андрія Мельника, Бориса Антоненка-Давидовича, В'ячеслава Чорновола, дослідження Зіновія Книша, Ореста Субтельного, Юрія Липи, Юрія Пундика, Дениса Квітковського, Володимира Сергійчука.

Появились у бібліотеці академії наукові збірники Інституту дослідів Волині (Вінніпег, Канада) "Літопис Волині" за 1970 — 1990 роки, "Документи самвидаву України", опубліковані в Парижі — Балтиморі в 1972 році, "Енциклопедія української діаспори", що видавалась у Нью-Йорку, Чикаго, Мельбурні та Києві, а також такі фундаментальні видання, як "Біла книга ОУН. На зламі XX — XXI століть" і "Українське підпілля: від УВО до ОУН. Спогади і матеріали", що побачила світ ще в 1949 році.

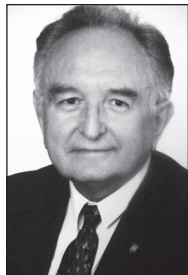
Серед авторських досліджень привертають увагу "Армія без держави" (Вінніпег, 1981 р.) Тараса Бульби-Боровця, "Лихо з розуму" (Париж, 1967 р.) В'ячеслава Чорновола, "Дослідження та статті" (Едмонтон, 2006 р.) Яра Славутича і робота Євгена Онацького "У вічному місті", що була опублікована в Торонто (Канада) упродовж 1980-х років. Багато авторів представлені кількома книгами.

Цінним придбанням книгозбірні нашого ВНЗ стали часописи української діаспори, де представлені історичні, суспільно-політичні, соціально-економічні та релігійно-філософські дослідження кращих представників національної науки і культури, котрі боролись і творили за межами Великої України. Читачі бібліотеки — науковці і студенти академії — зможуть використати матеріали часописів "Розбудова держави" за 1950-і роки, що видавався в Торонто, "Самостійна Україна" (Чикаго — Нью-Йорк, США) за 1960-і роки. 1970-і роки представлені журналами "Сучасність" (Мюнхен) і "Український вісник" (Париж — Балтимор). Три видання презентують 1980-і роки: "Визвольний шлях" (Лондон), "Український історик" (Нью-Йорк — Торонто — Мюнхен) і щоквартальник Української асоціації незалежної творчої інтелігенції "Кафедра" (Торонто — Балтимор).

Вагомий дар — 234 книги національного змістового наповнення та ідейно-патріотичної спрямованості — займуть своє почесне і законне місце на виставкових стендах і стелажах бібліотеки академії. Вони не тільки служимуть невичерпним джерелом матеріалів для науково-дослідної і навчально-виховної роботи, а й символізуватимуть нову добу в історії нашої духовної культури. Бо назавжди відійшли в минуле ті часи, коли національній літературі ставили тавро "націоналістичної", а її автори-патріоти оголошувались "ворогами народу". Література вільного народу приходить до вільного читача. І насамперед до студентства — майбутніх творців духовної культури оновленої України.

Історико-біографічна довідка

Павло Дорожинський — видатний громадсько-політичний діяч, Голова Міжнародної Організації "Об'єднання Українських Націоналістів (державників)", головний редактор пресового органу Організації Державного Відродження України "Самостійна Україна" та інформаційного бюлетеня "Сурмач", ветеран організованого українського націоналістичного руху — народився 3 серпня 1926 року в с. Товсте Заліщицького району Тернопільської області

у патріотичній українській родині. Він отримав моральний і фізичний гарт в Українській юнацькій організації "Пласт". Закінчивши українську гімназію у Празі, Мюнхенський Вільний Університет (історичний і правничий факультети), він розпочав політичну роботу під керівництвом Проводу ОУН, багато років працював, організовуючи зв'язки із супутними організаціями ОУН, очолював Організацію Державного Відродження України в США, Світову Координаційну Раду Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій при Світовому Конгресі Вільних Українців у країнах західної діаспори. В 1962 році був обраний членом Проводу Українських Націоналістів.

Досвідчений політик і організатор, Павло Дорожинський у жовтні 1989 року, ще під час "горбачовської перестройки", ризикуючи своєю свободою і життям, першим із керівників ОУН приїхав до України і розпочав роботу з організації націоналістичних сил на Батьківщині. Талановитий публіцист, авторитетний вчений, він поширював націоналістичні ідеї серед патріотів України, сприяв мобілізації йгуртуванню національно-патріотичних сил. Завдяки його роботі багато українців стали свідомими націоналістами — борцями за свободу і державну незалежність України. Об'єднавшись в Міжнародну Організацію "Об'єднання Українських Націоналістів (державників)", яка мала відділення в майже всіх областях України і 22-х державах світу, вони стали ініціаторами багатьох патріотичних справ.

Під керівництвом Павла Дорожинського активісти допомагали голодуючим студентам під час "Революції на граніті" 1990 року, стали ініціаторами встановлення Пам'ятного Хреста на честь Олени Теліги та її побратимів у Бабиному Яру, брали активну участь у заходах в пам'ять жертв Українського Геноциду-Голодомору 1932-33 років, у Помаранчевій революції 2004

року і Революції Гідності 2013 — 2014 років, вшануванні пам'яті національних героїв України Миколи Міхновського, Симона Петлюри, Євгена Коновальця, Андрія Мельника, Миколи Сціборського, Олега Ольжича, Олени Теліги, Омеляна Сеніка, Героїв Крут і Базару, порушенні судової справи проти терору і злочинів Комуністичної партії, інших заходах національно-патріотичних сил у Києві та інших містах України.

Під керівництвом Павла Дорожинського встановлено пам'ятники Миколі Міхновському, Євгену Коновальцю, Андрію Мельнику на малій батьківщині героїв. Він також став ініціатором створення Українського жіночого Товариства імені Ольги Басараб і Олени Теліги, організував і очолив Українську Стрілецьку Громаду в Україні, Фундацію Євгена Коновальця і Андрія Мельника.

Павло Дорожинський був організатором боротьби членів ОУН(д) проти злочинної кліки Януковича, мобілізації сил, які брали участь у Революції Гідності і в зоні АТО.

Його заслуги перед українським народом гідно відзначені державними і гро-

мадськими нагородами — Орденом "За заслуги III ступеня", Срібним і Золотим Хрестом Св. Юрія організації "Пласт", Почесною Грамотою київського міського голови.

Відомий полум'яний публіцист і журналіст, автор близько 700 статей, Павло Дорожинський був членом Національної спілки журналістів України, у 1993 році Федеральним Урядом Канади йому було надано почесне звання "Журналіст року".

18 березня 2015 року трагічна звістка вразила серця багатьох патріотів України: на 89 році життя, після тяжкої хвороби Павло Дорожинський відійшов у вічність.

ІЗ КНИЖКОВОЇ КОЛЕКЦІЇ ЯРОСЛАВА ДРАНЧУКА

Ольга СТАВІНСЬКА

З давніх-давен книгу вважають скарбницею духовного багатства, що поєднує минуле, сучасне і майбутнє народу. Історії відомі імена багатьох людей, які присвятили життя збиранню цих пам'яток людської думки. В нашому краї одним з них є Ярослав Дранчук. Нещодавно він подарував бібліотеці академії книги зі своєї власної книгозбірні. Серед них — ґрунтовні науково-популярні, енциклопедичні, довідкові та художні видання, загальна кількість яких перевищує шість сотень. Особливу увагу хочеться звернути на видання про драматичні події збройної боротьби за Українську державу.

Найактивніший дослідник історії визвольної боротьби українського народу першої половини ХХ століття, громадський діяч, письменник, краєзнавець Роман Коваль в якості автора й упорядника щороку видає по кілька книг. Однією з перших є книга "Багряні жнива Української революції: 100 історій і біографій учасників визвольних змагань". Книга відтворює прогалини в нашій історичній пам'яті та оживляє спогади про її синів, які полягли в боротьбі за свободу і щастя нашої Батьківщини.

Ім'я Михайла Гаврилка мало про що говорить сучасній людині, хоч історія його життя і творчості могла би стати сюжетом для захоплюючого науково-

пригодницького твору. Виходець з козацького роду, він стояв біля початків увічнення в монументах пам'яті Кобзаря, брав участь у конкурсах на пам'ятник Шевченку у Києві до століття від його дня народження, навчався майстерності в Петербурзі, а також в Кракові та Парижі — в учня Огюста Родена. Воював на фронтах Першої світової. Був співорганізатором Союзу Визволення України, Легіону Українських Січових Стрільців, згодом як комісар УСС відкривав українські школи на Волині. Крім того, то-варюшував із Богданом Лепким, одружився на двоюрідній сестрі знаменитої оперної співачки Соломії Крушельницької. Видання "Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею: історичний нарис" повертає із забуття цього шляхетного чоловіка, геніального митця, вояка і творця українського війська, духовного нащадка Тараса Шевченка.

У книзі "Отаман Зелений: історичний роман" розповідається про Данила Терпила (більше відомого як отаман Зелений) — члена партії есерів (соціалістів-революціонерів), організатора селянського руху на південь від Києва, прихильника Української Народної Республіки, про його драматичні стосунки із Симоном Петлюрою, боротьбу проти Червоної армії та денікінців у 1919 — 1921 роках. Події відбуваються на території сучасних Київської, Чернігівської, Черкаської, Вінницької, Хмельницької та

Львівської областей, а також у м. Києві. Книга вразить читача багатими і надзвичайно цікавими додатками, серед яких є спогади старшин УГА Луки Луціва та Василя Ілашука, спогади старшини Осадного корпусу Січових стрільців Осипа Думіна (Антон Крезуба) про перебування в 1921 році у Гошівському партизанському загоні та повстанському загоні ім. отамана Зеленого.

Одну зі сторінок вояцьких спогадів розкрито у збірці "Кармелюки: до історії Запорозького полку ім. отамана Янка Кармелюка Армії УНР", де вміщено нарис Романа Ковалю про старшин-кармелюківців і документи про цю звияжну українську частину.

Документальний роман "Тернистий шлях кубанця Проходи: До історії 1-ї Сірої, 2-ї Волинської і 3-ї Залізної дивізій Армії УНР" повідає про долю кубанського українця Василя Проходи, його участь у Першій світовій війні, перебування в австрійських таборах Йозефів і Терезин, просвітницьку працю в Оріхові, участь у визвольній боротьбі і перебування в таборах, навчання в Українській господарській академії в Подєбрадах тощо.

Завдяки Роману Ковалю споруджено багато пам'ятників, встановлено меморіальні дошки, відновлено могили полеглих героїв і найменовано вулиці їхніми іменами. Ще одна пам'ятка — "Тиха війна

Рената Польового: спогади" — збірка творів багатолітнього колимського в'язня, видатного інженера-винахідника, мецената, краєзнавця, учасника хору «Гомін», автора книг, члена Української Гельсінкської спілки Р.П. Польового, а також спогадів про нього і його родину.

Нове дослідження Романа Ковалю — про Івана Ремболовича, отамана півсотні Вільного козацтва на Чернігівщині в 1918 р., начальника зв'язку Дієвої армії УНР, учасника Другого зимового походу Української повстанської армії Юрка Тютюнника в листопаді 1921 року.

Загалом у книжці опубліковано 373 одиниці світлин, листівок, карт, документів, більшість з яких — унікальні.

Вагомим здобутком Романа Ковалю є книга "Сто облич самостійної України" про людей, які творили Українську державу. В її основу покладено публікації в газеті "Незборима нація" за 1994 — 2013 роки та інших виданнях.

Героїчні сторінки українських визвольних змагань початку ХХ століття — невичерпне джерело натхнення для боротьби навіть сто років по тому. Висловлюємо щире подяку Ярославу Дранчуку за зібрані матеріали і впевненість, що ці книги знайдуть своїх читачів, сприятимуть освіті, вихованню, відродженню культури та духовному зростанню молодого покоління.